



Hydrauliikan putkistopassi-koulutuksen perusteet



Ari Oinonen
Parker Hannifin Oy
ari.oinonen@parker.com

Putkistopassi on todistus siitä, että omistaja hallitsee aineen- ja voimansiirron putkistojen ja letkustojen perusteet. Kurssin ja kokeet suorittanut henkilö hallitsee hydraulikkaputkiston ja -letkuston perusteet, liitostavat, asennuksen, käyttöönoton, huollon ja korjauksen. Kurssin perusteet ja vaatimukset on nyt määritelty.

Putkistopassikoulutuksen tarkoitus kehittää alan osaamista. Alan kannalta on sitä parempi mitä enemmän koulutuslaitoksia toimintaan lähtee mukaan. Koulutuksen sisällön pitää täyttää sille asetetut vaatimukset. Koulutuksen järjestäjällä täytyy olla riittävästi asiantuntemusta pystyäkseen arvioimaan tavoitteiden toteutumista. Toimintaa varten on nimettävä vastuhenkilö. Koulutustilaisuuksissa voidaan käyttää myös ulkopuolisia asiantuntijoita. Koulutustilaisuuksissa on oltava käytössä tarkoitukseen sopiva opetusvälineistö.

Työryhmä perustettu

Koulutuslaitosten /-organisaatioiden arviointia varten on perustettu työryhmä, jossa ovat edustajat Hydrauliikka- ja Pneumatiikkayhdistykses-

tä (FHPA) ja Kunnossapitoyhdistys Promaint ry:stä sekä yksi koulutuksen järjestäjien edustaja. Yhdistykset nimeävät oman edustajansa, jotka puolestaan valitsevat kouluttajien edustajan vuosittain.

Moni oppilaitos järjestää alan koulutusta ja alalla on tarvetta yleispätevän osaamistason määrittämiselle. On tärkeää, että alan kaikilla osapuolilla on yhtenäinen näkemys siitä, mikä osaamistaso vaaditaan putkistotyön tekijältä. Tämän tason määrittämiseksi oppilaitokset kouluttavat asentajia yhdessä sovituin perustein.

Yhtenäiset, sovitut periaatteet nostavat pitkällä tähtäimellä alan arvostusta, joka on erittäin tärkeää, koska alalla on meneillään voimakas sukupolvenvaihdos ja yrityksiin joudutaan rekrytoimaan uutta väkeä.

Yritykset ovat itse aiemmin kouluttaneet paljon työntekijöitään, mutta kilpailun koivetessa tätä ei jatkossa haluta tehdä, vaan halutaan keskittyä yrityksen ydintehtäviin.

Koulutus tapahtuu jatkossa pääsääntöisesti oppilaitoksissa. Koska alan koulutus on perustutkinnoissa teknisissä oppilaitoksissa joskus suppeaa, ja se ei sinänsä riitä yritysten tarpeisiin, päätettiin Hydrauliikan putkistopassin avulla toteuttaa koulutusta ns. täydennyskoulutuksena.

Hydrauliikan putkistopassi -kurssin vaatimukset

Seuraavassa käydään läpi Suomen Hydrauliikka- ja pneumatiikkayhdistyksen asettamat vaatimukset kurssin sisällölle, näyttökokeelle ja järjestävälle oppilaitokselle.

1. Kurssin sisällön on vastattava ”putkistokurssin” kokonaisuutta, käsittäen:

- putkiston kokonaisuuden määrittelyn,
- mitoituksen perusteet,
- putkistossa käytettävien komponenttien määrittelyn,
- liitostavat ja standardit,
- putki- ja letkuasennelmien valmistamisen, mukaan lukien puhdistus,
- reitityksen ja linjauksen määrittelyn,
- asennuksen ja käyttöönoton,
- tarkastuksen ja huollon,
- työturvallisuuden käyttöönoton, käytön, tarkastuksen ja huollon yhteydessä.

2. Opetusmateriaali

- Käytettävän materiaalin on vastattava kurssin sisältöä ja näyttökokeessa käytettävän materiaalin on oltava hyvälaatuista ja standardien mukaista.

3. Kurssin opettajat

- Kurssin opettajan/ien on hallittava kurssin pitämiseen edellyttävät tiedot ja taidot. Opettajista ylläpidetään nimirekisteriä H ja P -yhdistyksen toimesta.

4. Kurssilla käytettävät koneet ja laitteet.

- letkun katkaisukone,
- letkun kuorintakone,
- letkuliittimen puristuskone,
- DIN-standardin mukaisten liittimien esiasennuskone,
- JIC- ja ORFS-liittimien kartiointikone,
- paineilmatoinen tulppapuhdistuslaite,
- tiivyyden testauslaitteisto.

5. Näyttökoe

- näyttökoe käsittää teoriakysymykset ja käytännön työt. Näyttökokeen ja arviointiperusteiden on kokonaisuudessaan oltava samanlaisia kaikissa kursseja tarjoavissa oppilaitoksissa

Valvonta

Hydrauliikka- ja pneumatiikkayhdistys sekä Kunnossapitoyhdistys Promaint valvovat yhdessä koulutuksen tasoa. Kunnossapitoyhdistys Promaint ylläpitää rekisteriä Hydrauliikan putkistopassin saaneista. Rekisteriä ei saa hyödyntää kaupallisesti eikä listoja passin saaneista saa luovuttaa muille. Hydrauliikka- ja pneumatiikkayhdistyksessä on sen nimeämällä henkilöllä oikeus nähdä rekisteri. Yhdistykset saavat kertoa niiltä kysyttäessä, onko jollakin tietyllä henkilöllä voimassa oleva passi.

Koulutusta järjestävien oppilaitosten laatuajattelmiin on kirjattava yhteisesti



sovitut laatuvaatimukset, joita valvoo Hydrauliikka- ja Pneumatiikka- sekä Kunnossapitoyhdistys Promaint.

Hydrauliikan putkistopassin saamiseksi on suoritettava standardin mukainen teoria- ja käytännön näyttökoe hyväksytysti.

Hydrauliikan putkistopassin voimassaoloaika ja sisältö

Hydrauliikan putkistopassi on aina henkilökohtainen. Voimassaoloaika on 5 vuotta. Passin uusintakurssit ja uusiminen mielletään yhdessä myöhemmin. Uusintakurssi on varsinaista kurssia lyhyempi.

- Hydrauliikan putkistopassin sisältö:
- henkilön nimi ja syntymäaika (ei henkilötunnuksen loppuosaa)
 - voimassaoloaika
 - kortin myöntäjät: Kunnossapitoyhdistys Promaint sekä Hydrauliikka- ja pneumatiikkayhdistys
 - tiedot suomeksi ja englanniksi.

Koulustahot

Tällä hetkellä putkistopassikoulutusta antavat AEL sekä TAKK. Yrityksien sekä koululaitosten toivotaan lisääntyvästi käyttävän tämän luodun putkistopassikurssin tuomia etuja hyväksyen ja näin varmistavan yrityksensä osaamisen säilymisen talossa sekä lisäävän turvallisuutta. □